

po čelu šlatati, gorki pot mu po vsem životu stopa, in nekterega večje nekterega manje težave sprehajajo. Vendar komaj smo v Benetkah na suho stopili, smo tudi že pozabili vse. — Terst mi je močno dopadel, in marsikaj sem vidil in šlišal, kar je moje serce z veseljem navdalo. Šmarnice pridno obhajajo v slovenskem in laškem jeziku, in kolikor sem vidil, jih Teržčani tudi pridno obiskujejo. Prav tako! Rad bi Vam še več pisal, pa ni časa. Bog Vas obvari!

Jožef Rozman, kanonik.

Iz Tersta 7. maja. J. M. P. *) — Ker bi radi zvedili, koliko služi dekla v Terstu, Vam povém, da kuharce in hišne služijo po 7 do 12 gl. na mesec, druge deklet od 4 do 7 gold.; deklet na kmetih okoli Tersta pa 3 do 4 gold. vsaki mesec. Res, da tukajšni kmetje niso premožni, zlasti kar jih tare tertna bolezen, tedaj si morajo z vertnino, mlekom in perilom pomagati, in zatorej je več dekel potreba na kmetih.

Iz Loke poleg Zidanega mosta 15. maja. Hud ogenj je 27. dan pr. m. pokončal v Račici, mali vasi moje fare, 5 hiš s pristavami vred. Verli Radečani so iz Krajskega berž prihiteli s svojo gasilnico na pomoč in tako obvarovali, da požar ni dalje segel; pa ta dobrota še ni vsa, ki so jo Radečani skazali Račičanom; čast. gospod fajmošter v Radečah so še milošnjo nabirali in s temi darovi vred, ki so jih tudi oni in njih gospod kaplan priložili, mi poslali predvčeranjem 22 fl., naj bi jih razdelil ubogim pogorelcem. Lepo se vsem dobrotnikom zahvalim za prijazno pomoč; naj jih mili Bog obvaruje vse nesreče, in poverne stoterno Račičanom skazano dobroto.

M. Plešnik, fajmošter.

Iz Ljubljane. Ravno je izdal gosp. dr. Etbin Costa v nemškem jeziku knjižico pod naslovom: „Die Adelsberger Grotte“, ktera prav natanko popisuje postojnsko jamo in njeno lego s pridjanim obrisom (Situationsplan) prav lepo razjasnuje, ki ga je izdelal gospod inženir Eunike, tisti mož, od ktereja so „Novice“ že večkrat povedale, da ima velike zasluge za to jamo, ktera je nima para na svetu. Hvale vredna misel je bila gospod dr. Costa-ta, da je v male bukvice spravil velike imenitnosti toliko čisljane jame in za 30 kraj. (toliko veljajo) popotnikom po tem podzemeljskem čudu podal vodilo, ktero jim bo že prihodnji binkoštni pondeljk dobro služilo. — Posterve so bile predmet poslednjega zbora, v katerem so se po nemško skozi celo zimo razlagale mnogetere znanstvene reči po načinu, kateri je imel biti občinstvu umeven. Gospod prof. Konšek je bil med množico tistih, ki so oni način zadeli in je zanimivo govoril zlasti o krajskih postervah, njih lastnostih, bivališih itd., povedal je pa tudi, da je posterv čedalje manj in naštel vzroke, kateri preganjajo to okusno živalico.

Iz Ljubljane. Da bi se, kolikor je moč, odvernili škoda, ki jo sadnemu in gojzdnemu drevju napravljajo kebro, polju in senožetim pa njih červiči, so prečastiti deželni poglavar z dopisom od 4. dné t. m., št. 1433, mestni ljubljanski gosposki in vsem c. k. gosposkam po kmetih ukazali: naj vsem soseskam svojih okrajin veliko škodo kebrov in njih zalege v serce vtisnejo, pokončevanje kebrov na vertih in tudi v takih gojzdi in logih, ki so blizo vertov, polj in senožet, dostojno zapovejo, nad spolnitvijo te zapovedi čujejo in do 20. t. m. njim povejo, kaj so opravili. Velike hvale vreden je ta ukaz, kateri, če se bo pridno in dostojno spopolnil, bode deželi prihranil obilo sadja, poljskih sadežev in merve, obvaroval pa tudi marsiktero gojzdo drevó. Ali pa se bode spolnoval? to je veliko vprašanje. Slišali smo za gotovo, da v neki fari

blizo Ljubljane, ko je bil ta ukaz oklican, so se nečimerni ljudje le posmehovali in rekli: „kaj jih bomo nabirali, saj jih bo tako konec?“ Ako se pri takih bedakih ne čuje nad spolnitvijo oklica, je vès oklic zastoj! Iz Cerknice se nam piše: „Hvalevredna postava zastran kebrov je tudi pri nas bila oklicana. Le bilo bi prav, da bi se tudi spolnovala natanko, in da bi ne brenčal okoli ušes zvečer marsikteri kebr, ki je že zapisan v mrtvaških bukvah.“ — 1. dan julija bode delavnica ljubljanska spet to, kar ima biti po svojem prvem namenu, namreč pokorivnica za lenuhe in lenuhinje; jetnike so iz te hiše že večidel prepeljali, razun nekterih bolnih. V ljubljanski delavnici pa vprihodnje ne bode samo cvét krajskih pohajčev in pohajk, temuč tudi horvaških, štajerskih, koroških, istriških in goriških. — V petek je v Dragomeru nek grozovit sin svojega očeta ustrelil!

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. S cesarskim ukazom od 3. maja t. l. bo sedanja kazenska pravda v mnozih ozerih premenjena in sodno obravnavanje bo po tem bolj prosto, kolikor se bo dalo to brez škode za njeno temeljitost storiti. Kazenska pravda je tedaj okrajšana in sodno opraviilstvo olajšano, in ker se bo vse natanjko po pravilih dosedanje kazenske pravde godilo, bodo tudi marsiktere govorice omolknele, ktere so se tu in tam slišale, da se bo vse kakor nekdanj le s pisanjem in nič z besedo in skrivaj opravljal.

— Novi bankovci avstrijske veljave, ktere bo narodna banka izdala, bodo po 1000, 100, 10 in 5 fl. Manjših bankovcov kakor po 5 fl. ne bo prihodnje.

— Zdravje horvaškega bana, grofa Jelačića, se še vedno ni nič popravilo.

— Črnogorski starostnik Vuković se je pripeljal 11. t. m. na Dunaj in je imel drugi dan z ministrom unanjih zadev pogovor.

— Pervi zbor rudarjev in fužinarjev je bil 10. t. m. v slovesno okinčani dvorani geologične državne naprave. Sošlo se je blizo 300 zbornikov iz vseh dežela. Gospod minister notranjih zadev je dovolil ta zbor zavoljo tega, ker se rudarstvu in fužinarstvu v cesarstvu veliko porajtanje spodobi, in v dotičnem razpisu je zagotovil gosp. minister, da bo namene zbora podpéral. Tudi gosp. minister dnarstva, baron Bruck, je pozdravil zbor in rekel, da ga veseli, toliko zbornikov viditi in če je že za vse strani obdelovanja zemlje koristno, da se od časa do časa umni moške snidejo, veljá to toliko več posebno za rudarstvo.

— Dunajčani dobivajo škerlí za strehe iz Angleškega po Rajnu, Majnu, po kanalu med Majnom in Donavo in po Donavi.

Iz Milana. Dasiravno imamo nekaj dni že merzlo in deževno vreme, se nam vendar obeta dobra letina za svilo, in mnogo kupcov je, kateri se bojé, da se bo letos preveč svile pridelalo in da ne bo mogoče vse po tako visoki ceni spečati, kakor so jo pretečeno leto nakupili.

Iz Rusije. Petrogradska vlada ima namen, pariški konferencii v obširnem spisu razložiti stan turškega cesarstva in v njem med drugimi dokazati, da Turčija doslej še ničesar ni spolnila, kar se je v pariškem zboru spolnovati zavezala, in da je „bolni mož“ (t. j. Turčija) bolj bolán, kakor je kdaj bil.

Iz Srbije. „Temeški časnik“ piše in on naj bo za to porok, da ima knez Aleksander namen, se vladi odpovedati.

Iz Italije. Iz Rima. Na sv. Marka dan se morajo po stari šegi sv. Očetu papežu perve češnje na mizo prinesti; tako se je tudi letos zgodilo. Strežaj, kateri podá novo sadje na srebernem ploščku sv. Očetu, prejme od Njih eno dopio, to je 7 fl. 26 kr. našega dnarja. Pod

*) Kaj početi, da gospodar dobiva več mleka od krav, je povedano v 73. listu lanskim „Novic.“ Predolgo je še enkrat ponavljati, kar je ondi o tem rečenega. Ako ima založništvo „Novic“ še kakšen list od več, ga Vam bode poslalo. Vred.

milem nebom še češnje niso bile dozorele, in prišle so gotovo iz kake rastlinšnice.

Iz Francozkega. Iz Pariza. Konferencije so se menda že začele, rečeno je bilo saj, da se bodo 17. t. m. začele. Med vsemi rečmi, ktere se bodo pri teh konferencijah pretresovale, stojé zadeve zastran Moldove in Valahije v prvi versti. Angleški minister Disraeli je dal vediti parlamentu, da ste angleška in francozka vlada v rečeh Moldove in Valahije enih misel. Ako je taka, se je tudi francozka vlada odpovedala zedinjenju teh knezij („Constitutionel“ saj to naznanja), dasiravno še sama tega ni dala na znanje. Vprašati se pa sme: Čimu je zahtevala tako glasno in tako naravnost zedinjenje Moldove in Valahije? čimu je Talleyrand v Bukarestu in Jasijih ljudi tako na škerbce postavljaj? čemu se je francozka vlada tako dalje upala, ako je vedila, da ima malo upanja to kdaj doseči, kar zahteva, namreč da bi samo njena volja obveljala. — Iz najnovejših časnikov, če bi jim bilo vse verjeti, se pa dá posneti, da je francozki vladi največ menda ležeče ne samo na tem, da bi se oči cele Evrope le na njo obračale, ampak tudi na tem, da bi prvo veljavnost med drugimi vladami imela. To saj si moramo misliti iz tega, kar francozki vladni list „Moniteur“ od 12. t. m. piše zastran Černe gore in njene razmere do Turčije. Piše namreč: „Turčija nima ne cele pravice ne sile, zoper Černogoro tako oestro na noge stopati. Ker so nekatere vlade toliko za Turčijo storile, bi bilo prav, da bi Turčija ne stiskala Černe gore tako, ki je tudi Evropo v pomoč klicala. Turčija ne ravna po pravici s Černogorci in lahko bi se zgodilo, da bi orožje zarožljalo, in če se jih loti, se bo pregrešila zoper obljube, ktere je storila, da ima Černa gora ostati pri starem. Pri tem francozka vlada ne more ostati; povabila je druge vlade po poročnikih in poslancih v Carigradu, si prizadati, da se ne uname vojska med Turčijo in Černogorci. Angleška vlada je potem brez odloga nasvetovala, odbornike izvoliti, da bi se s Turčijo pogovorili in pogodili, naj ostanejo črnogorske meje tiste, ktere so bile o času zbora v Parizu leta 1856. Francozka se je v to udala in se nadja, da bodo tudi druge vlade to storile. Rusii je Černa gora preveč pri sercu, da bi se tudi ne udala in upati je, da bo Avstrija tudi to storila, ktera se je leta 1853 tako močno za Černogorce potegovala.“ V družih časnikih pa je brati: Francozka in ruska vlada ste se neki zedinile v črnogorskih zadevah. Najprvo bo meje dokončno uravnati in tega se vanati, ali ima deželica samostojna biti ali ne, ker se je nadjati, da se bo to s časom samo poravnalo.

— Iz Pariza. Znano je, da je celo francozko cesarstvo v pet vojaških okrajin razdeljeno. Poveljniki teh okrajin so poslali cesarju svoje mnenja zastran tega, kakošnih misel je ljudstvo. Nič veselega ne naznanjujejo, najmenj pa maršal Baraguay d' Hilliers. Misliti se ne dá tedaj, da bo vlada le količkaj odstopila s poti, na ktero se je podala. Ako pa res nič ne odjenja, — piše nekdo iz Pariza, — bomo prišli naravnost kam, kjer ne vémo, kaj in kako bo z nami.

— Svila na Francozkem ne obeta dobre letine.

Iz Angležkega. Časnik „Times“ pravi, sostavek „Moniteur-a“ o zadevah Turčije in Černe gore pretresovaje: Nazadnje bo vendar Avstrija djansko rešila črnogorske razpore in Turčija ne bo nehala vojakov nad Černogorce pošiljati, naj rečejo Francozi in Angleži, kar se jim poljubi, dokler Avstrija te zadeve ne poravná.

Iz Belgije. Pisma iz tega kraljestva pripovedujejo, da se ondašna armada z vsim za vojsko potrebnim preskerbljuje, ker je kralj za potrebno spoznal, svojo armado za brambo dežele pomnožiti. Te pisma pristavljajo, da se to godí po opominu angležke vlade.

Od turške meje. 11. t. m. so se Turki s Černogorci in z njimi združenimi kristjani pri Grahovem sprijeli. Slišati je, da so imeli Černogorci 50 mertvih in 70 ranjenih; koliko so Turki zgube imeli, se ne vé nič gotovega. Obe strani ste se enako ljuto bojevale: Černogorci so prijeli, Turki se branili. Černogorcov in hercegovinskih kristjanov je bilo blizo 5000, vodja jim je bil Mirko, Turkov je bilo neki tudi toliko. Grahovo so požgali na povelje kneza Danila Grahovani sami. 12. je bilo vse mirno, al 13. t. m. so planili Černogorci zjutraj pred zorom na Turke, ki so hrano peljali, so une pobili, teh pa se polastili. Sliši se, da je Feruk paša mertev ali pa vjet.

Iz Jeruzalema. Letošno veliko noč ni prišlo toliko romarjev v Jeruzalem, nekaj zavoljo tega ne, ker so Gerki in Armenci tudi tisti dan veliko noč obhajali, nekaj pa zavoljo tega, ker Francozov in Angležev ni bilo ker so se Turki v Jafi pred kratkem nad francozko deklico, ostudno pregrešili.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—XXIII. naznanila . 961 fl. 50 kr.

Gospod Blaž Bucik, korar	1 fl. — kr.
„ Štef. Kociančič, profesor bogoslovja	1 „ — „
„ Matevž Pirc, korvikar	1 „ 10 „
„ Jožef Mazoti, posestnik	1 „ — „
„ R. P., gimnazialni profesor	1 „ — „
„ Andrej Respet, profesor bogoslovja	— „ 30 „
„ Jakob Stibel, „ „ „ „	— „ 30 „
„ Jožef Čermel, vikar pri sv. Roku	— „ 30 „
„ Andrej Pavletič, vodja gluho-mutcev	— „ 30 „
„ Anton Gruzovin, učitelj „ „ „ „	— „ 20 „
„ Štefan Mozetič, „ „ „ „	— „ 20 „
„ Jakob Doljak, vikar v Cerovem	1 „ — „
„ Lorenc Sušnik, župnik v Ipavsk. Križu	— „ 40 „
„ Blaž Lampe, kurat v Vertojbi	— „ 30 „

Skupaj . 971 fl. 50 kr.

 Na mnoge vprašanja od več strani, kje se dobiva in po čim slovenski občni deržavljanski zakonik (postavne bukve), in kazenski zakonik (nemško-slovenska priročna izdaja), ponavljamo še enkrat, da ste obe te knjigi na prodaj pri c. kr. dvorni in deržavni tiskarnici na Dunaji in sicer prva za 2 fl., druga pa za 1 fl. 36 kr., — da se pa menda morete tudi naročiti pri vsakem knjigarji v naših krajih, ki se bo še na Dunaj za-nje obrnil, če bo gotovega kupca vedil.

Stan kursa na Dunaji 12. velikega travna 1858.

Obligacije	5 %	82 ³ / ₄ fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	82 ¹ / ₄ fl.
deržavnega	4 ¹ / ₂ „	72 ³ / ₄ „	Windišgrac. „ „	20 „ 25 „
dolga	4 „	65 ¹ / ₂ „	Waldstein. „ „	20 „ 27 „
	3 „	50 „	Keglevičeve „ „	10 „ 14 ³ / ₄ „
	2 ¹ / ₂ „	41 ¹ / ₂ „	Cesarski cekini	4 fl. 49 ¹ / ₄ „
Oblig. 5% od leta 1851	B 95 ¹ / ₂ „		Napoleonor (20 frankov)	8 fl. 16 „
Oblig. zemljiš. odkupa 5%	84 „		Suverendor	14 fl. 15 „
Zajem od leta 1834	312 „		Ruski imperial	8 fl. 27 „
„ „ 1839	129 ¹ / ₄ „		Pruski Fridrihsdor	8 fl. 43 „
„ z loterijo od leta 1854	109 ¹ / ₂ „		Angleški suverendor	10 fl. 18 „
„ „ „ „ „ „ „ „	84 „		Nadavk (agio) srebra:	
„ „ „ „ „ „ „ „			na 100 fl. 5 ¹ / ₂ fl.	

Loterijske srečke:

v Gradcu { 12. velikega travna 1858: 81. 12. 24. 56. 62.
na Dunaji { 62. 26. 44. 15. 36.
Prihodnje srečkanje na Dunaji in v Gradcu bo 22. majnika 1858.